

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KANSALLISARKISTON TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2017-2020 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2017

1. STRATEGISET VALINNAT

Strategiset valinnat muodostuvat hallitusohjelman koko valtiokonsernille sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle asettamista tavoitteista. Valintoihin vaikuttavat lisäksi ohjaavan ministeriön ja viraston omat strategiat, julkisen talouden suunnitelman tavoitteet sekä valtion talousarvion painopisteet.

Valinnat hallitusohjelman tavoitteista, kärkihankkeista ja konserniohjauksen tavoitteista

-Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon.

-Digitalisoidaan julkiset palvelut, sujuvoitetaan säädöksiä sekä parannetaan johtamista ja toimeenpanoa.

Valinnat hallinnonalan strategisista tavoitteista koskien arkistolaitosta

Alla olevat tavoitteet on valittu kullekin virastolle hallinnonalan yhteisistä hallitusohjelman pohjalta valituista strategisista tavoitteista, eikä niitä näin ollen ole muokattu virastoittain.

-Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat vahvistuneet. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon. (T 4/1)

-Digitalisaatiota on hyödynnetty. (T 4/3 ja T 4/4)

-Palveluja on kehitetty asiakaslähtöiseksi ja niitä koskeva palvelulupaus on annettu. (T 5)

-Johtamista ja toimeenpanoa on parannettu. (T 6a)

-Työhyvinvointia on parannettu ja osaamista on kehitetty. (T 6a)

-Toiminta on tuloksellista, taloudellista ja tehokasta ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot. (T 5)

2. TAVOITETILA

Kansallisarkisto lisää kansallista osaamispääomaa asiantuntemuksellaan, avoimella toimintakulttuurilla ja aineistojensa laaja-alaisella käyttöön avaamisella mahdollistaen toimintatapojen ja palvelujärjestelmän kehittämisen, uuden liiketoiminnan syntyminen sekä suomalaisen yhteiskunnan osaamiseen perustuvan uudistumisen.

Kansallisarkisto toteuttaa hallitusohjelmaa ja toimintasuunnitelmaa strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi sekä valtioneuvoston ja eduskunnan päättämiä muita Kansallisarkistoa (ent. arkistolaitosta) tai sen toimialaa koskevia linjauksia.

3. KANSALLISARKISTON TOIMINTA-AJATUS

Kansallisarkisto on asiantuntija- ja palveluorganisaatio sekä humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen keskeinen infrastruktuuri. Se edistää asiakirjallisen kulttuuriperinnön käyttöä asiakaslähtöisesti, toimii arkistotoiminnan johtavana asiantuntijana, tukee tieteellisen tutkimuksen uudistuvia toimintatapoja ja edistää tiedon avointa saatavuutta.

4. KANSALLISARKISTON YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Kansallisarkisto varmistaa toiminnallaan asiakirjallisen kulttuuriperinnön saatavuuden viranomais-, tutkimus-, kulttuuri- ja harrastustoimintaan ja turvaa näin omalta osaltaan oikeusturvan ja hallinnon julkisuusperiaatteen toteutumisen.

Kansallisarkiston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 1

Kansallinen asiakirjallinen kulttuuriperintö otetaan talteen.

Toimenpide 1/1: Valtion viranomaisten pysyvään säilytykseen määrätty asiakirjallinen kulttuuriperintö siirretään Kansallisarkistoon siirtosuunnitelmien mukaisesti.

Toimenpide 2/1: Yksityiset arkistoaineistot otetaan talteen hankintapolitiikan ja arkistosektorin työnjaon puitteissa

Toimenpide 3/1: Käytössä ovat selkeät kriteerit analogisen ja sähköisen aineiston seulonnalle sekä selkeä ja ajantasainen asiakirjahallinnan ohjaustoiminta.

Toimenpide 4/1: Julkisen hallinnon syntysähköinen pysyvään säilytykseen määrätty aineisto säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Kansallisarkiston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 2

Kansallisen asiakirjallisen kulttuuriperinnön säilyminen varmistetaan sekä sen käytettävyyttä ja saatavuutta edistetään.

Toimenpide 1/2: Aineisto digitoidaan digitointisuunnitelmien mukaisesti viraston resurssien puitteissa.

Toimenpide 2/2: Selkeät kriteerit paperiaineistojen hävittämiseen digitoinnin jälkeen ovat käytössä.

Toimenpide 3/2: Vastaanotettavaa aineistoa digitoidaan osana siirto- ja hankintaprosessia viraston resurssien puitteissa.

Toimenpide 4/2: Yksityisen arkistotoiminnan kehittämiseen osallistuminen ja valtionavustusten myöntäminen voimavarojen puitteissa.

Toimenpide 5/2: Aineiston säilytysolosuhteet ja materiaalit ovat vaatimuksien mukaiset.

Kansallisarkiston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 3

Kansallisarkisto edistää digitaalisen asiakirjatiedon uudelleenkäyttöä.

Toimenpide 1/3: Osallistutaan viraston resurssien puitteissa kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimushankkeisiin ja jalkautetaan niiden tulokset Kansallisarkiston sähköisiin palveluihin.

Toimenpide 2/3: Joukkoistamista hyödynnetään tehokkaasti digitaalisten asiakirjatietojen käytettävyyden ja uudelleenkäytön edistämiseksi.

Kansallisarkiston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 4

Kansallisarkisto ottaa toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset kuten valtionhallinnon taloudelliset reunaehdot, digitalisaation ja normien purkamisen sekä hallinnollisen taakan keventämisen.

Toimenpide 1/4: Kansallisarkiston toiminnan ja talouden sopeuttamissuunnitelma vuoteen 2020.

Toimenpide 2/4: Sähköisten palvelujen kehittäminen ja lisääminen viraston resurssien puitteissa.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Arkistoaineiston kokonaismäärä (hm)	208 275	213 424	216 000	219 000	228 000
2: Digitoidun aineiston kokonaism. (kuvausyksikköä)	27 169 000	38 500 000	50 000 000	60 000 000	90 000 000
3: Digitointiaste, % kokonaismäärästä	1,3	1,9	2,3	2,7	4,0
4: Sähköisen asioinnin osuus tietopyyntötilauksista, %	26,0	30,0	30,0	50,0	80,0

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

5. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Kansallisarkisto toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti keskittyen ydintehtäviinsä ja ottaen huomioon

valtioneuvoston toiminnalle asettamat reunaehdot. Kansallisarkisto antaa vuonna 2017 palvelulupauksen siten, että se nimeää palvelulupaukseen kuuluvat palvelut, määrittelee niiden tavoiteaikataulun ja kuvaa palveluiden lopputuotteet.

Kansallisarkisto hyödyntää Kansallisarkistolain antamat mahdollisuudet toiminnan uudelleenorganisointiin toiminnan tehokkuuden parantamiseksi.

Indikaattorit	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 arvio	2017 tavoite	2020 tavoite
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
i. Suoritteet ja julkishyödykkeet					
Tietopalvelut					
1: Tutkijasalikäynnit	34 272	33 426	33 000	32 000	30 000
2: Tutkijasaliin toimitetut asiakirjayksiköt	67 276	75 308	70 000	70 000	70 000
3: Kaukolainat (maksutonta toimintaa)(arkistoyksiköt)	927	900	800	800	800
4: Toimitetut tietopyyntötilaukset (todistukset, jäljenteet, sukuselvitykset tms, kpl)	22 088	22 434	23 000	23 000	23 000
5: Verkkokäyttö (käyntikerrat)	1 064 000	585 225*	1 400 000	1 600 000	1 800 000
Aineistojen kartunta					
6: Viranomaisarkistot (hm/v.)	7 534	4 915	3 500	2 500	2 500
7: Yksityisarkistot (hm/v.)	690	234	500	500	500
8: Digitoidut aineistot (kuvausyksiköt/v.)	5 674 000	12 984 052	10 000 000	10 000 000	10 000 000
9: Digitoidut aineistot (hm/v.)	567	1 300	1 000	1 000	1 000
10: Seulontapäätökset (kpl)	47	72	60	60	60
ii. Palvelukyky ja laatu					
11: Julkisoikeudellisten tietopyyntötilausten toimitusaikatavoitteen toteuma (%)	97	97	98	98	98
12: Verkkopalveluiden asiakastytyväisyys (min 1- max 5)	-	3,5	3,5	3,5	3,5
13: Seulontapäätösten toimitusaikatavoitteen toteuma (kk)	-	<3	<3	<3	<3
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
14: Käytettävissä olevat aineistot asiakaspalvelujärjestelmä Astian kautta (%)	-	89	90	91	94
15: Arkistoaineiston määrä (kokonais-htv-määrä)	861	968	967	1 043	1 112

* tiedot puolelta vuodelta teknisistä syistä

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

6. VOIMAVAROJEN HALLINTA

a. Henkilöstöresurssit

Kansallisarkisto kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja -hyvinvointi sekä oikein kohdentuva osaaminen.

Toimenpide 1: Kansallisarkisto toteuttaa hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa (ml. koulutus, tyky-toiminta).

Toimenpide 2: Kansallisarkisto arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti johtamistaan, osaamisen kehittämistään ja asiantuntijatyönsä edellytyksiä.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Työtyytyväisyysindeksi (VM baro)	(2013) 3,6	3,5	3,6	3,7	3,7
2: Sairauspoissalot (pv/htv)	9,7	7,5	<8	<8	<8
3: Henkilötyövuodet (htv)	241,9	220,5	215	210	205
4: Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	1,9	1,7	2,0	2,0	2,5
5: Johtaminen (VM baro johtajuusindeksi)	(2013) 3,5	3,4	3,5	3,6	3,7

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

b. Toimitilat ja muut toimintaedellytykset

Kansallisarkiston hankintapolitiikka (palvelut mm. Valtori ja kilpailutukset/puitesopimukset) perustuu valtionhallinnon keskitettyihin palveluihin ja Kansallisarkiston toimitilat vastaavat pääasiallisesti Valtion toimitilastrategian 2020 tavoitteita.

Toimenpide 1: Kansallisarkiston toimitiloja kehitetään valtion toimitilastrategian mukaisesti. Sopimuskaudella ennakoidaan erityisesti toimistotilojen vähennyksiä ja vähittäistä siirtymistä työskentelyyn monitilaympäristöissä.

Toimenpide 2: Kansallisarkisto hyödyntää maksimaalisesti valtion keskitettyjä palveluja, hankintoja ja puitesopimuksia.

Toimenpide 3: Kansallisarkisto ylläpitää ja kehittää kustannustehokkaasti tietojärjestelmiään osana julkisen hallinnon yhteistä kokonaisarkkitehtuuria.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Toimistotilojen käyttö (m ² /hlö)	31,4	29,9	29,7	28	25
2: Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	90	90	92	95	95

c. Rahoitus

Mom. 29.40.02 määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1000 euroa) verrattuna TA2016

Uuden keskusarkiston muuton valmistelu, varustaminen ja ahj:n käyttöönotto	170
Kansallisarkiston uusi keskusarkisto (vuokralisäys)	250
Kirjanpidon keskittäminen (HO 2015)	-4
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-94
Toimintameno säästö (HO 2015)	-110
VaEL-maksun väliaikainen alentaminen	-107
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-7
Tasomuutos	27
Palkkausten tarkistukset	4
Palkkaliukumassäästö	-22
Omakustannuseriaatteen toteuttaminen Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa	21
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	-184
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-86
Työajan pidentäminen (Kiky)	-121
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-18
Yhteensä	-281

Momentti (euroa)	TA2015	TA2016	TA2017
29.40.02 Arkistolaitoksen toimintamenot *	18 688 000	18 131 000	
IITAE2016		-86 000	
LTA2015: huonokuntoisten aineistokoteloiden uusimiseen	820 000		
29.40.02 Kansallisarkiston toimintamenot*			17 850 000
29.40.53.2 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen, yksityisten arkistojen valtionavusta annetun lain (1006/2006) mukaisiin menoihin **	5 443 000	5 599 000	
29.40.53.2 Rahapelitoiminnan voittovarot tieteen edistämiseen, yksityisen arkistotoiminnan valtionavustuksiin ja kehittämismenoihin			5 601 000
29.40.53.7 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (hakemuksesta) ***			
- mikrofilmien hankinta Venäjältä	50 000	50 000	varaus: 50 000
- aineistonhallintajärjestelmä AHJ-hanke		150 000	
- VAPA-hanke	217 000		
- Suomi 100-hanke	15 000		
- arkistolaitos 200 vuotta-hanke		15 000	

* 2016 IILTAE2016: Vähennyksenä 107 000 euroa VaEL-maksun väliaikaisesta alentamisesta ja lisäyksenä 21 000 euroa valtion vuokrajärjestelmässä käyttöön otetun omakustannuseriaatteen vaikutuksen tarkistuksen johdosta.

*2017: sisältää 250 000 euron vuokralisäyksen johtuen Mikkelin uudesta keskusarkistosta. Kansallisarkisto luopuu 30.6.2018 mennessä Helsingin Sörnäisten toimitiloista. Lisäksi toimintamenot sisältää 250 000 euroa keskusarkiston varustamis- ja arkistoainekseen siirto- ja muuttokuluihin, 370 000 euroa muuton aikaisiin Sörnäisten vuokrakuluihin ja 65 000 euroa ahj:n ylläpitoon.

**2016: sisältää 0,5% palkka- ja kiinteistömenojen korotuksen, Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston vuokralisäyksen 92 500 euroa ja Urheiluarkiston väistötiloihin 36 300 euroa.

**2017: sisältää Urheiluarkiston väistötiloihin 36 000 euroa ja Toimihenkilöarkiston lisätilan vuokriin 23 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varautuu rahoittamaan Venäjä-hanketta 50 000 eurolla vuonna 2017.

Viraston liiketaloudellisten palveluiden hinnoittelun tulee olla sellaista, että palvelut tuottavat voittoa. Mikäli viraston yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus ylittää 30 %, toiminnan tulee tukea vahvasti viraston ydintoimintoja.

7. MUUT ASIAT

Kansallisarkisto varautuu Kansallisarkistolain voimaantuloon vuonna 2017.

Kansallisarkisto osallistuu tiedonhallintalain uudistamiseen.

Kansallisarkisto osallistuu sähköisten viranomaisaineistojen säilyttämisratkaisujen kehittämiseen yhdessä muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Kansallisarkisto toteuttaa AHAA-hanketta yhteistyössä CSC-Tieteen tietotekniikan keskuksen kanssa siten, että AHAA-tietojärjestelmän tuotantoversio (1,0) on saatettu loppuun 31.1.2018 mennessä.

Kansallisarkisto edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä kestävän kehityksen toimia toiminnassaan.

8. VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain sopimuskauden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kansallisarkiston välillä käytävien tulosneuvottelujen yhteydessä sekä ministeriön tilinpäätöskannanotossa. Kansallisarkisto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä ja vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan.

Kansallisarkisto raportoi sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä sekä konkreettisista toimistaan kestävän kehityksen huomioimiseksi toiminnassaan tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä.

Kansallisarkisto raportoi vuosittain tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä valtionapua (momentti 29.40.53.2) saavien yksityisten arkistojen avustusten myöntökriteereistä, toiminnan laajuudesta ja vaikuttavuudesta indikaattoreineen, saajista ja yhteistyön kehittämisestä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Jussi Nuorteva
Pääjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Anitta Hämäläinen
Hallintojohtaja